

Nr 47.

Ankom till riksdagens kansli den 30 maj 1945 kl. 11 fm.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 1 och 2 §§ förordningen den 28 september 1928 (nr 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster, m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 6 april 1945 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 264, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning angående ändrad lydelse av 1 och 2 §§ förordningen den 28 september 1928 (nr 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster;
- 2) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);
- 3) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379); samt
- 4) förordning om ändrad lydelse av 3 § lotteriförordningen den 19 maj 1939 (nr 207).

De ovannämnda vid propositionen fogade författningsförslagen äro av följande lydelse:

1) Förslag

till

Förordning

angående ändrad lydelse av 1 och 2 §§ förordningen den 28 september 1928 (nr 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster.

Härigenom förordnas, *dels* att 1 och 2 §§ förordningen den 28 september 1928 om särskild skatt å vissa lotterivinster¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels ock* att övergångsbestämmelsen till nämnda förordning skall upphöra att gälla, såvitt angår vinster som utfallit vid vinstdragning å premieobligationer, utfärdade före den 1 januari 1929.

¹ Senaste lydelse se beträffande 1 § 1 mom. och 2 § 1942:276 samt beträffande 1 § 2 mom. 1935: 29.

Nuvarande lydelse:

1 §.

1 mom. Å vinst i svenskt penninglotteri och å vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer skall, därest *vinsten överstiger tjugufem kronor eller, såvitt angår vinst å halvlott i penninglotteri, tolv kronor 50 öre*, till staten erläggas en särskild skatt utgörande tjuugo procent av vinstens belopp. Skatt som nu sagts skall ock utgå å vinst i annat här i riket anordnat lotteri, vilken utgöres av värdepapper.

Skatt skall — — — vinnaren uttages.

2 mom. Under penninglotteri inbegripes i denna förordning vadhållning, som enligt Kungl. Maj:ts tillstånd anordnas för allmänheten i samband med idrottstävlingar, dock ej vadhållning medelst totalisator vid hästtävlingar.

2 §.

När vinst, som avses i 1 § 1 mom., utbetalas eller utgives till vinnaren, skall lotteriets anordnare eller premieobligationernas utfärdare innehålla så stor del av vinsten, som motsvarar den stadgade skatten å densamma.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1946, dock att äldre bestämmelser alltjämt skola äga tillämpning i fråga om vinst, som blivit tillgänglig för lyftning före nämnda dag, ävensom i fråga om annan vinst i varu- eller tombolalotteri, därest tillstånd till lotteriet meddelats innan denna förordning utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I fråga om vinst, som utfallit vid vinstdragning å premieobligationer, vilka utfärdats före den 1 juli 1942, skall skatten utgöra endast tio procent av vinstens belopp.

Föreslagen lydelse:

1 §.

Å vinst i svenskt lotteri och å vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer skall, därest *vinstens värde överstiger i fråga om vinst i varu- eller tombolalotteri ett-hundra kronor, i fråga om vinst å halvlott i penninglotteri tolv kronor 50 öre samt i fråga om annan vinst tjugufem kronor*, till staten erläggas en särskild skatt motsvarande tjuugo procent av vinstens värde. Skatt som nu sagts skall dock icke utgå å vinst vid vadhållning medelst totalisator vid hästtävlingar, ej heller å vinst i varu- eller tombolalotteri, däri endast skänkta vinstföremål förekomma.

Vid beräkning av skattebeloppet skall i vinstens värde inräknas den å vinsten belöpande skatten.

Skatt skall — — — vinnaren uttages.

2 §.

När vinst, som avses i 1 §, utbetalas eller utgives till vinnaren, skall lotteriets anordnare eller premieobligationernas utfärdare innehålla så stor del av vinsten, som motsvarar den stadgade skatten å densamma.

2) Förslag

till

Lag

om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att 19 §, anvisningarna till 19 § samt punkterna 2 och 3 av anvisningarna till 36 § kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

19 §.

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas icke:

vad som vid — — — i 35 §;

lotterivinst, som är underkastad beskattning jämligt förordningen om särskild skatt å vissa lotterivinster, eller annan vinst i sådant penninglotteri eller vid vinstdragning å sådana premieobligationer, som i nämnda förordning avses, och ej heller andra lotterivinster än nu nämnts, därest deras sammanlagda värde under beskattningsåret understigit 100 kronor;

vad som i — — — mottagarens utbildning.

Föreslagen lydelse:

19 §.

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas icke:

vad som vid — — — i 35 §;

vinst i svenskt lotteri eller vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer och ej heller sådan vinst i utländskt lotteri eller vid vinstdragning på utländska premieobligationer, som uppgår till högst 100 kronor;

vad som i — — — mottagarens utbildning.

Anvisningar

till 19 §.

1. Fattigunderstöd, begravningshjälp — — — sista stycket).

2. Enligt förordningen om särskild skatt å vissa lotterivinster skall dylik skatt erläggas för vinst i svenskt pen-

till 19 §.

Fattigunderstöd, begravningshjälp — — — sista stycket).

¹ Senaste lydelse se beträffande 19 §, punkt 2 av anvisningarna till 19 § och punkt 2 av anvisningarna till 36 § 1942:277, beträffande punkt 1 av anvisningarna till 19 § 1940:876 samt beträffande punkt 3 av anvisningarna till 36 § 1930:190.

Nuvarande lydelse:

ninglotteri (varunder jämväl inbegripes vadhållning, som enligt Kungl. Maj:ts tillstånd anordnas för allmänheten i samband med idrottstävlingar, dock ej vadhållning medelst totalisator vid hästtävlingar) ävensom för vinst vid vinstdragnin g å svenska premieobligationer, såvida obligationerna utfärdats efter den 31 december 1928, dock att vinst, som ej överstiger tjugufem kronor eller, såvitt angår vinst å halvlott i penninglotteri, tolv kronor 50 öre, är fri från dylik skatt. Likaledes skall särskild skatt erläggas för vinst i annat här i riket anordnat lotteri, vilken utgöres av värdepapper. Vinst, som i sådant penninglotteri eller vid vinstdragnin g å sådana premieobligationer, varom ovan nämnts, tillfaller annan än lotteriet eller obligationernas utfärdare, är icke underkastad inkomstskatt även om på grund av vinstens ringa belopp särskild skatt icke skall utgöras för densamma, varemot varje annan lotterivinst, för vilken icke utgår särskild skatt, i och för sig är skattepliktig och således skall beskattas som inkomst, om dess värde tillsammans med värdet å övriga dylika lotterivinster (varulotterivinster, som ej bestå av värdepapper, totalisatorvinster etc.) under beskattningsåret uppgår till minst 100 kronor.

till 36 §.

2. För att — — — av realisationsvinst. Avdrag är medgivet för alla de utgifter, som den skattskyldige under beskattningsåret haft för inköp av lottsedlar eller för andra liknande insatser i lotteri, dock med undantag för svenska premieobligationer samt

Föreslagen lydelse:

till 36 §.

2. För att — — — av realisationsvinst. Avdrag är icke i något fall medgivet för utgifter för inköp av lottsedlar eller för andra liknande insatser i lotteri.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

lottsedlar eller insatser i penninglotteri av den beskaffenhet, att för vinst i detsamma skall erläggas skatt enligt förordningen om särskild skatt å lotterivinst och att vinsten för den skull icke skall beskattas såsom inkomst (jfr punkt 2 av anvisningarna till 19 §). Avdrag är sålunda medgivet för alla kostnader för inköp av lottsedlar i varu- eller tombolalotteri, och gäller detta även om å sådan lott utfallit vinst, som utgöres av värdepapper och därför icke skall beskattas som inkomst. Har den skattskyldige haft annan lotterivinst än vinst i sådant penninglotteri eller vid vinstdragning å sådana premieobligationer, som ovan nämnts, till så litet sammanlagt belopp att densamma enligt 19 § icke är skattepliktig, få utgifterna för lottköp eller insatser i lotteri avdragas från realisationsvinst endast i den mån de överstigit lotterivinsten.

3. I punkt 6 av anvisningarna till 18 § anges vad som beträffande icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom ävensom deltagande i lotteri utgör en särskild förvärvskälla. Avdrag enligt punkt 2 här ovan för realisationsförlust eller förlust å deltagande i lotteri får göras från realisationsvinst eller lotterivinst, som uppkommit i samma förvärvskälla som realisationsförlusten eller förlusten å deltagande i lotteri. Av 46 § 1 mom. framgår, att, om härvid underskott uppstår, detta icke får avdragas från inkomst av annan förvärvskälla.

3. I punkt 6 av anvisningarna till 18 § anges vad som beträffande icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom ävensom deltagande i lotteri utgör en särskild förvärvskälla. Avdrag enligt punkt 2 här ovan för realisationsförlust får göras från realisationsvinst eller lotterivinst, som uppkommit i samma förvärvskälla som realisationsförlusten. Av 46 § 1 mom. framgår, att, om härvid underskott uppstår, detta icke får avdragas från inkomst av annan förvärvskälla.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1946, dock att äldre bestämmelser alltjämt skola äga tillämpning i fråga om vinst, som blivit tillgänglig för lyftning före nämnda dag, ävensom i fråga om annan vinst i varu- eller tombolalotteri, därest tillstånd till lotteriet meddelats innan denna lag utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

3) Förslag

till

Förordning

om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härigenom förordnas, att 42 § 1 och 2 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 skola upphöra att gälla samt att 53 § 1 mom., 56 § 1 mom., 141 § 4 mom. och 142 § samma förordning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

42 §.

1 mom. Envar, som vid vinstdragning å här i riket utfärdade premieobligationer erhållit vinst, vilken uppgått till minst ettusen kronor och för vilken icke skall utgöras skatt enligt förordningen om särskild skatt å vissa lotterivinster, är skyldig att till ledning för egen taxering för inkomst eller förmögenhet avgiva särskild uppgift om vinsten. Sådan uppgift skall avfattas å blankett enligt formulär, som fastställles av Kungl. Maj:t, och vid vinstmedlens lyftande avlämnas till obligationernas utfärdare; och har denne att tillse, att vinst icke utlämnas, utan att uppgiftsskyldigheten behörigen fullgöres.

Äga flera del i vinst, må uppgiftsplikten fullgöras på det sätt, att den av delägarna, som ombesörjer vinstens lyftande, i den av honom till ledning för egen taxering avlämnade uppgiften lämnar upplysning jämväl om övriga delägare och deras andel i vinsten.

Om ansvar för försummelse att be-

Föreslagen lydelse:

42 §.

¹ Senaste lydelse se beträffande 42 § 1 mom., 141 § 4 mom. och 142 § 1943: 314, beträffande 53 § 1 mom. 1935: 255 samt beträffande 56 § 1 mom. 1943: 855.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

hörigen fullgöra uppgiftsplikt enligt detta mom. stadgas i 141 § 4 mom.

2 mom. Enligt 1 mom. avgivna uppgifter skola för varje år senast den 15 februari nästföljande år av obligationernas utfärdare avlämnas i enahanda ordning, som enligt 37 § 1 mom. är föreskriven för där omförmälda uppgifter. Om ansvar för underlåtenhet att fullgöra vad nu föreskrivits stadgas i 142 §.

Därest uppgift, som av delägare i vinst avgivits till ledning för egen taxering, innehåller upplysning därom, att andra personer äga del i vinsten, åligger det ordföranden i den taxeringsnämnd, till vilken uppgiften överlämnats, att därom underrätta taxeringsnämndsordförandena i de taxeringsdistrikt, uti vilka taxeringar av de övriga delägarna skola äga rum.

53 §.

1 mom. Deklarationsblanketter skola kostnadsfritt tillhandahållas i Stockholm hos överståthållarämbetet, i övriga städer hos magistraten eller kommunalborgmästaren och å landet hos ordförande i kommunalnämnd samt därjämte, då fråga är om allmän fastighetstaxering, hos ordförande i beredningsnämnd och, då fråga är om årlig taxering, hos ordförande i taxeringsnämnd. Vad nu sagts om deklara-tionsblanketter för årlig taxering skall gälla även i fråga om blanketter till uppgifter enligt 40 a § 1 och 2 mom. samt 41 och 42 §§; och skola blanketter till uppgifter enligt 42 § kostnadsfritt tillhandahållas jämväl hos den, som utbetalar vinst, utdelning eller ränta, som där avses.

56 §.

1 mom. Granskning av — — — be-fintliga självdeklara-tioner.

53 §.

1 mom. Deklarationsblanketter skola kostnadsfritt tillhandahållas i Stockholm hos överståthållarämbetet, i övriga städer hos magistraten eller kommunalborgmästaren och å landet hos ordförande i kommunalnämnd samt därjämte, då fråga är om allmän fastighetstaxering, hos ordförande i beredningsnämnd och, då fråga är om årlig taxering, hos ordförande i taxeringsnämnd. Vad nu sagts om deklara-tionsblanketter för årlig taxering skall gälla även i fråga om blanketter till uppgifter enligt 40 a § 1 och 2 mom. samt 41 och 42 §§; och skola blanketter till uppgifter enligt 42 § kostnadsfritt tillhandahållas jämväl hos den, som utbetalar utdelning eller ränta, som där avses.

56 §.

1 mom. Granskning av — — — be-fintliga självdeklara-tioner.

Nuvarande lydelse:

För innehållet — — — och 115 §§.

Självdeklaration skall — — — den skattskyldige.

Då besvär — — — annan vederbörande.

Självdeklaration, som — — — oundgängligen erfordras.

I övrigt — — — sådan bearbetning.

Efter taxeringsårets — — — annorlunda föreskriver.

Vad ovan är sagt om självdeklaration gäller i tillämpliga delar även beträffande andra uppgifter, vilka avlämnats till ledning vid taxering för inkomst eller förmögenhet; dock må uppgifter enligt 42 § 1 eller 3 mom. vara tillgängliga även för dem, från vilka *vinst*, utdelning eller ränta erhållits, samt av dem anlitade medhjälpare.

141 §.

4 mom. Den som i allmän eller särskild fastighetsdeklaration eller i uppgift, varom i 17 § 3 mom. eller 22 § 3 mom. förmåles, uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig uppgift, ägnad att leda till för låg taxering, straffes med dagsböter. Till enahanda straff dömes den som försummar att behörigen fullgöra uppgiftsplikt enligt 42 § 1 eller 3 mom.

142 §.

Den, som ej behörigen fullgör vad honom enligt 18, 19, 23, 33 eller 34 §, 35 § 1 eller 2 mom., 40 a § 2 eller 3 mom., 42 § 2 mom., 42 § 4 mom. andra stycket eller 47 § åligger, skall, där ej försummelsen eljest är med straff belagd, böta högst trehundra kronor. Vad nu sagts gälla ock om den, som ej behörigen fullgör vad

Föreslagen lydelse:

För innehållet — — — och 115 §§.

Självdeklaration skall — — — den skattskyldige.

Då besvär — — — annan vederbörande.

Självdeklaration, som — — — oundgängligen erfordras.

I övrigt — — — sådan bearbetning.

Efter taxeringsårets — — — annorlunda föreskriver.

Vad ovan är sagt om självdeklaration gäller i tillämpliga delar även beträffande andra uppgifter, vilka avlämnats till ledning vid taxering för inkomst eller förmögenhet; dock må uppgifter enligt 42 § 3 mom. vara tillgängliga även för dem, från vilka utdelning eller ränta erhållits, samt av dem anlitade medhjälpare.

141 §.

4 mom. Den som i allmän eller särskild fastighetsdeklaration eller i uppgift, varom i 17 § 3 mom. eller 22 § 3 mom. förmåles, uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig uppgift, ägnad att leda till för låg taxering, straffes med dagsböter. Till enahanda straff dömes den som försummar att behörigen fullgöra uppgiftsplikt enligt 42 § 3 mom.

142 §.

Den, som ej behörigen fullgör vad honom enligt 18, 19, 23, 33 eller 34 §, 35 § 1 eller 2 mom., 40 a § 2 eller 3 mom., 42 § 4 mom. andra stycket eller 47 § åligger, skall, där ej försummelsen eljest är med straff belagd, böta högst trehundra kronor. Vad nu sagts gälla ock om den, som ej behörigen fullgör vad honom åligger

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

honom åligger jämlikt förordnande, jämlikt förordnande, som meddelats som meddelats enligt 35 § 4 mom. eller 42 § 4 mom. tredje stycket eller 42 § 5 mom. tredje stycket eller 42 § 5 mom. tredje stycket eller 42 § 5 mom.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1946, dock att äldre bestämmelser alltjämt skola äga tillämpning i fråga om vinst, som blivit tillgänglig för lyftning före nämnda dag.

4) Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 3 § lotteriförordningen den 19 maj 1939 (nr 207).

Härigenom förordnas, att 3 § lotteriförordningen den 19 maj 1939 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

3 §.

3 §.

Lotteri, däri — — — avsett område,

Lotteri, däri — — — avsett område,

att vinsterna icke utgöras av penningar eller värdepapper,

att vinsterna icke till större del än som motsvarar därå belöpande skatt utgöras av penningar eller värdepapper,

att behållningen — — — inom länet,

att behållningen — — — inom länet,

att vinsterna icke utgöras av penningar eller värdepapper, samt

att vinsterna icke till större del än som motsvarar därå belöpande skatt utgöras av penningar eller värdepapper, samt

att insatserna — — — 5 000 kronor.

att insatserna — — — 5 000 kronor.

Varor, vilka — — — nyss sagts.

Varor, vilka — — — nyss sagts.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1946. Förordningen skall dock lända till efterrättelse redan dessförinnan såvitt angår vinst, som blir tillgänglig för lyftning den 1 januari 1946 eller senare.

Till utskottets behandling ha överlämnats de i anledning av propositionen väckta likalydande motionerna I: 380 av herr *Helgesson* m. fl. och II: 583 av herr *Holmström* m. fl., vari hemställts »att propositionen nr 264 i vad den avser ändring av det nu på totalisatorinsatser utgående avdraget måtte av riksdagen avslås».

Beträffande motiveringen för detta yrkande får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 583.

Enligt gällande bestämmelser finnas två former för beskattning av lotterivinster. Antingen utgår en för lotterivinster särskilt anordnad skatt, som uttages på så sätt att viss andel av vinsten vid dess utlämnande till vinnaren innehålles av lotteriarrangören för att av denne inlevereras direkt till statsverket, eller utgår skatt i den formen att lotterivinsten — efter avdrag för vederbörliga omkostnader — inräknas i vinnarens övriga inkomst och beskattas i samband med denna.

Beträffande den särskilda lotterivinstbeskattningen stadgas i förordningen den 28 september 1928 (nr 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster, sådan förordningen numera lyder, att å vinst i svenskt penninglotteri och å vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer skall, därest vinsten överstiger 25 kronor eller, såvitt angår vinst å halvlott i penninglotteri, 12 kronor 50 öre, till staten erläggas en särskild skatt utgörande 20 procent av vinstens belopp. Sådan skatt skall även utgå å vinst i annat här i riket anordnat lotteri (varulotteri), vilken utgöres av värdepapper. Skatt skall icke utgöras för vinst, som utfallit å lott eller obligation vilken icke blivit avyttrad, och ej heller för vinst, som ej av vinnaren uttages. Under penninglotteri inbegripes vadhållning, som enligt Kungl. Maj:ts tillstånd anordnas för allmänheten i samband med idrottstävlingar, dock ej vadhållning medelst totalisator vid hästtävlingar, vilken sistnämnda form av vadhållning sålunda är undantagen från förordningens tillämpning. Undantagna från den särskilda lotterivinstskatten äro också, enligt meddelade övergångsbestämmelser, vinster å premieobligationer vilka utfärdats före den 1 januari 1929 (1889 och 1893 års teaterobligationer).

Rörande uppbörd och redovisning av den skatt, som utgår enligt den nu angivna förordningen, stadgas däri samt i en särskild kungörelse härom den 21 december 1928 (nr 486), att lotteriets anordnare eller premieobligationernas utfärdare skall, när vinst utbetalas eller utgives till vinnaren, innehålla så stor del av vinsten som motsvarar den stadgade skatten å densamma. Därefter har vinstutbetalaren att inom en månad efter det vinstdragningen ägt rum till generalpoststyrelsen i två exemplar ingiva anmälan om dragningen, däri skall lämnas uppgift å sammanlagda beloppet av sådana på avyttrade lotter utfallna vinster, som äro underkastade beskattning enligt ifrågavarande bestämmelser. Samtidigt skall den å dessa vinster belöpande skatten av vinstutbetalaren inbetalas till generalpoststyrelsen, som förser det ena exemplaret av anmälan med enkla beläggningsstämplar till belopp motsvarande den erlagda skatten och, sedan stämplarna makulerats, återstäl-

ler detta exemplar till vederbörande. Skatt skall sålunda inbetalas även för vinst, som eventuellt ej kommer att uttagas. Sådan skatt restitueras emellertid till vinstutbetalaren, om denne till generalpoststyrelsen ingiver ansökan härom i viss föreskriven ordning. Den, som utsetts till kontrollant för lotteri, åligger att övervaka att lotteriets anordnare fullgör sin skyldighet att inbetala skatten, och riktigheten av de i anmälan om vinstdragning och ansökan om restitution lämnade uppgifterna skall vara bestyrkt av kontrollanten.

Beträffande annan lotterivinst än sådan, som avses med nu angivna bestämmelser, stadgas i gällande författningar om inkomstskatt, att dylik vinst — dock ej vinst å 25 kronor och därunder i svenskt penninglotteri eller å svensk premieobligation — skall inräknas bland vinnarens skattepliktiga intäkter, såvitt vinsten tillsammans med övriga under beskattningsåret erhållna vinster av samma slag uppgår till minst 100 kronor (eljest föreligger ej skatteplikt, se 19 § kommunalskattelagen). Vinsten skall därvid upptagas som intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet (35 § kommunalskattelagen). Avdrag får göras för utgifter för inköp av lottsedlar eller för andra liknande insatser i lotteri, dock med undantag för svenska premieobligationer samt lottsedlar eller insatser i penninglotteri av den beskaffenhet, att för vinst i detsamma skall erläggas lotterivinstskatt. Avdrag är sålunda medgivet för alla kostnader för inköp av lottsedlar i varu- eller tombolalotteri och gäller detta även om å sådan lott utfallit vinst, som utgöres av värdepapper och därför icke skall beskattas som inkomst. Därvid skall dock iakttagas, att avdrag endast får göras från intäkter, som bestå av lotterivinster eller realisationsvinster, samt att — om den skattskyldige haft annan lotterivinst än vinst i sådant penninglotteri eller vid vinstdragning å sådana premieobligationer, som förut nämnts, till mindre sammanlagt belopp än 100 kronor — utgifterna för lottköp eller insatser i lotteri få avdragas från realisationsvinst endast i den mån de överstigit lotterivinsten (36 § kommunalskattelagen med anvisningar). I kontrollsyfte är föreskrivet att envar, som vid vinstdragning å här i riket utfärdade premieobligationer erhållit vinst, vilken uppgått till minst 1 000 kronor och för vilken icke skall utgöras lotterivinstskatt, är skyldig att härom avgiva särskild uppgift, som vid vinstmedlens lyftande skall avlämnas till obligationernas utfärdare för att av denne vidarebefordras till vederbörande taxeringsmyndighet (42 § taxeringsförordningen). Frånsett sistnämnda bestämmelse, som numera har en mycket begränsad räckvidd, då den blott avser 14 vinster om året i de båda teaterobligationslotterierna, finnas inga föreskrifter angående kontroll å att lotterivinster verkligen bliva i vederbörlig ordning deklarerade till beskattning.

I detta sammanhang må erinras, att enligt gällande förordning om stämpelavgiften lottsedel i varulotteri, som anordnas med Kungl. Maj:ts tillstånd, skall förses med en stämpel av 10 öre för varje lottsedel.

Undantagna från lotterivinstskatt enligt förordningen om särskild skatt å vissa lotterivinster äro, som av det förut sagda framgår, dels alla vinster

i varulotterier, som icke utgöras av värdepapper, *dels* vinster å 1889 och 1893 års teaterobligationer, *dels* totalisatorvinster vid hästtävlingar och *dels* vinster i utländska lotterier. De sålunda undantagna vinsterna skola i stället — om de under loppet av ett år för samma vinnare uppgå till sammanlagt minst 100 kronors värde — hos vinnaren beskattas såsom vanlig inkomst.

I anledning av en den 20 januari 1945 dagtecknad framställning från Svenska seglarförbundet och då gällande oenhetliga system för beskattning av lotterivinster överhuvud taget visat sig mindre ändamålsenligt, har inom finansdepartementets skatteberedning utarbetats en den 1 mars 1945 dagtecknad *promemoria angående den särskilda lotterivinstskattens utsträckande till alla lotterivinster*.

Över *promemorian*, vid vilken funnos fogade författningsutkast, ha efter remiss yttranden avgivits av ett flertal myndigheter och sammanslutningar.

Beträffande innehållet i nämnda *promemoria* och de däröver avgivna yttrandena samt motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen tillåter sig utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen:

Allmänna synpunkter på frågan om en omläggning av lotterivinstbeskattningen s. 14—18,

Vinster i svenska varulotterier s. 18—32,

Vinster å 1889 och 1893 års teaterobligationer s. 32—34,

Totalisatorvinster s. 34—39,

Vinster i utländska lotterier s. 39—40,

Erforderliga författningsändringar m. m. s. 40—42, samt

Departementschefen s. 43—46.

Vad särskilt angår *beskattningen av totalisatorvinster* erinras i propositionen om att Kungl. Maj:t för varje år brukar medgiva vissa sammanslutningar rätt att anordna vadhållning medelst totalisator vid hästtävlingar och därvid föreskriva, att det åligger vederbörande sammanslutning att av de insatser, som göras för deltagande i vadhållningen, innehålla ett belopp motsvarande 20 procent av insatssumman, att viss del av det innehållna beloppet skall inlevereras till statsverket och att återstoden får användas för bestridande av omkostnader för tävlingarna. I propositionen föreslås nu, att totalisatorvinster befrias från hittillsvarande inkomstbeskattning. I samband därmed föreslås, att den andel av insatssumman, som skall innehållas, höjes från 20 till 25 procent. De medel, som inflöte genom den tilltänkta höjningen, borde betraktas såsom vanlig statsinkomst.

I de likalydande motionerna I: 380 och II: 583 har anförts bland annat följande. På grund av den form, som 1923 års riksdagsbeslut om totalisatorns införande erhållit, borde det vara uteslutet att ur enbart fiskalisk synpunkt

föreslå, att själva totalisatorn skulle av de mottagna spelinsatserna inleverera en förhöjd andel till staten, vilka medel skulle kunna disponeras som en vanlig statsinkomst. Som villkor för totalisatorns tillåtande hade nämligen 1923 års riksdag uppställt, att de från totalisatorn till statsverket inlevererade medlen skulle helt och hållet disponeras för hästavelsbefrämjande ändamål.

Även andra omständigheter talade för ett avslag å propositionen i denna del. Totalisatorn vore icke jämförbar med övriga lotteriformer. Totalisatorspelarna vore redan genom det nuvarande avdraget om 20 procent föremål för en mångdubbelt hårdare beskattning än vad som förekomme i någon annan lotteri- eller spelform. I ett lotteri gjorde allmänheten sina insatser en gång till varje dragning. Vid en hästsporttävling bestode varje tävlingsdag av i regel minst åtta löpningar. Den spelande delen av publiken torde göra insatser i samtliga lopp, vilket betydde att en spelare finge vidkännas 20 procents avdrag på sina insatser åtta gånger under en och samma dag. Det i Sverige tillämpade avdraget på 20 procent låge bland de högsta i Europa och torde utgöra vad som rimligen kunde uttagas utan risk för bakslag. Den föreslagna höjningen av avdraget måste innebära ett incitament till illegal vadhållning.

Den i propositionen föreslagna »skatten» träffade vidare icke i första hand vinnarna utan drabbade alla som gjorde insatser, bland vilka de förlorande utgjorde den stora majoriteten.

I alla lotterier gällde att spelaren icke behövde erlægga någon skatt för att bliva i tillfälle att inköpa lottsedeln eller avlämna sin tippningskupong. Men för att få tillträde till tävlingsbanan, där totalisatorn vore belägen, måste entrébiljett lösas, och på denna finge vederbörande erlægga nöjesskatt, som ju numera delvis vore statlig.

I intet lotteri beskattades vinster på högst 25 kronor, och i varulotterierna vore denna gräns dragen vid 100 kronor. En ingående utredning vid alla landets hästsportbanor hade emellertid utvisat, att under år 1944 av samtliga vinster på trav- och galoppbanor 89,42 procent varit på högst 25 kronor.

Förslaget om det höjda avdraget motiverades med att det avsåge att tillskapa en ny form för uttagande av den skatt som redan nu författningsenligt skulle utgå för totalisatorvinster. Men då 90 procent av vinsterna icke vore beskattningsbara enligt för andra lotterier gällande normer, vari ingen ändring föreslagits, borde detta argument sakna bärkraft. Därtill komme att någon nettovinst ytterst sällan uppstode för en totalisatorspelare.

Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen finnas enligt nu gällande bestämmelser två former för beskattning av lotterivinster. Denna beskattning sker antingen genom uttagande av en särskilt anordnad skatt på så sätt, att viss andel av vinsten vid dess utlämnande till vinnaren innehålles av lotteriarrangören för att av denne inlevereras direkt till statsverket, eller också i den formen, att lotterivinsten — efter avdrag för vederbörliga omkostnader — inräknas i vinnarens övriga inkomst och beskattas i samband med denna.

Utskottet.

Underkastade den särskilda lotterivinstbeskattningen äro enligt förordningen den 28 september 1928 (nr 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster, sådan denna förordning numera lyder, vinst i svenskt penninglotteri, vinst vid vinstdragning å här i riket utfärdade premieobligationer och vinst i annat här i riket anordnat lotteri (varulotteri), vilken utgöres av värdepapper. Under penninglotteri inbegripes vadhållning, som enligt Kungl. Maj:ts tillstånd anordnas för allmänheten i samband med idrottstävlingar, dock ej vadhållning medelst totalisator vid hästtävlingar, vilken sistnämnda form av vadhållning sålunda är undantagen från förordningens tillämpning. Dessutom äro från den särskilda lotterivinstbeskattningen undantagna *dels* alla vinster i varulotterier, som icke utgöras av värdepapper, *dels* vinster å 1889 och 1893 års teaterobligationer *och dels* vinster i utländska lotterier. De sålunda undantagna vinsterna skola i stället — om de under loppet av ett år för samma vinnare uppgå till sammanlagt minst 100 kronors värde — hos vinnaren beskattas såsom vanlig inkomst.

De i propositionen framlagda förslagen innebära, att alla slag av lotterivinster — utom vinster i utländska lotterier — skola undantagas från den vanliga inkomstbeskattningen och i stället beskattas enligt förordningen om särskild skatt å vissa lotterivinster. Från tillämpningen av nämnda förordning skola dock undantagas *dels* vinster vid vadhållning medelst totalisator vid hästtävlingar *och dels* vinster i varu- eller tombolalotteri, däri endast skänkta vinstföremål förekomma. Beträffande vinster i varulotterier föreslås, att sådana vinster skola bestå — förutom av det föremål e. dyl. som vinsten avser — av ett kontant belopp, motsvarande den å vinsten belöpande skatten. Vid skattebeloppets beräkning skall det kontanta beloppet inräknas i vinstens värde. Syftet med den sålunda föreslagna omläggningen av lotterivinstbeskattningen är att åstadkomma en ändamålsenligare ordning för uttagande av skatt å lotterivinster.

Mot de i propositionen föreslagna författningsändringarna har utskottet intet att erinra. Utskottet tillstyrker fördenskull bifall till propositionen i denna del.

Vid meddelande av tillstånd till anordnande av vadhållning medelst totalisator vid hästtävlingar brukar Kungl. Maj:t föreskriva, att det åligger vederbörande sammanslutning att av de insatser, som göras för deltagande i vadhållningen, innehålla ett belopp, motsvarande 20 procent av insatssumman, att viss del av det sålunda innehållna beloppet skall inlevereras till statsverket samt att återstoden får användas för bestridande av kostnader vid tävlingarna. Beträffande beskattningen av totalisatorvinster vid hästtävlingar gäller, såsom framgår av vad ovan nämnts, enligt nuvarande bestämmelser, att sådana vinster äro undantagna från den särskilda lotterivinstbeskattningen men att desamma, i den mån deras sammanlagda värde under beskattningsåret uppgått till 100 kronor, skola beskattas vid den vanliga inkomstbeskattningen. I syfte att vinna en önskvärd förenkling av beskattningsreglerna föreslås i propositionen, att totalisatorvinster av nu angivet slag skola

undantagas från skatteplikt jämväl vid den vanliga inkomstbeskattningen. Med hänsyn till att totalisatorvinster vid hästtävlingar sålunda skulle komma att bli fritagna från såväl lotterivinst- som inkomstbeskattning har departementschefen funnit motiverat att höja den staten tillkommande andelen av insatserna vid dylika totalisatorspel. Enligt departementschefens mening borde sålunda Kungl. Maj:t vid beviljande av tillstånd till vadhållning medelst totalisator för år 1946 meddela föreskrift om att å gjorda insatser 25 procent skulle innehållas. Till stöd härför har departementschefen anfört bland annat, att en sådan åtgärd i princip endast avsåge att tillskapa en ny form för uttagande av den skatt, som redan nu författningsenligt skulle utgå för totalisatorvinster. Departementschefen har emellertid vidare påpekat, att en höjning av det innehållna beloppet från 20 till 25 procent av insatssumman komme att tillföra staten ett belopp, som väsentligt överstege den skatt som med nuvarande ur kontrollsynpunkt helt otillfredsställande system uttoges å totalisatorvinster.

I de likalydande motionerna I: 380 och II: 583 har yrkats avslag å propositionen, i vad densamma avsåge höjning av den staten tillkommande andelen av totalisatorinsatserna. Såsom motivering för detta yrkande har anförts bland annat, att totalisatorn aldrig varit avsedd att vara annat än en institution i tjänst hos och till fromma för landets hästavel och stuteriväsende. Motionärerna ha vidare framhållit, att enligt verkställd undersökning de vinster, som under år 1944 inlösts på landets samtliga trav- och galoppbanor, till icke mindre än cirka 90 procent utgjort högst 25 kronor och sålunda ej varit beskattningsbara enligt de normer, vilka legat till grund för såväl hittillsvarande bestämmelser som de i propositionen framlagda författningsförslagen. Den av departementschefen ifrågasatta höjningen av den staten tillkommande andelen av insatserna vid totalisatorspel borde förden skull ej äga rum.

Även utskottet måste för sin del uttala betänkligheter mot den sålunda ifrågasatta höjningen. Då en betydande del av de totalisatorvinster, varom här är fråga, torde uppgå till så låga belopp, att skattskyldighet för desamma icke skolat föreligga, därest för lotterier i övrigt gällande bestämmelser varit på dem tillämpliga, finner utskottet den i propositionen föreslagna befrielsen från inkomstbeskattning för vinster av detta slag icke innefatta tillräckliga skäl för en höjning av det procenttal av insatssumman, som skall innehållas. Det torde vidare kunna befaras, att, därest den ifrågasatta höjningen av detta procenttal skulle genomföras, de genom totalisatorvadhållningen inflytande, till hästavelns befrämjande avsedda medlen komma att minska. Risken för att höjningens genomförande skulle kunna medföra att allmänheten vände sig till bookmakers med sina insatser samt att vadhållningen å totalisatorn mera glede över på hasardspelets plan kan ej heller förbises. På grund härav bör enligt utskottets mening den av departementschefen ifrågasatta höjningen av det procenttal, som skall innehållas å gjorda insatser, icke äga rum. Utskottet delar sålunda motionärernas uppfattning i berörda hän-

seende. Någon ändring av de i propositionen framlagda författningsförslagen föranledes emellertid icke av utskottets ställningstagande härutinnan.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande proposition nr 264, antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning angående ändrad lydelse av 1 och 2 §§ förordningen den 28 september 1928 (nr 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster;

2) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

3) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379); samt

4) förordning om ändrad lydelse av 3 § lotteriförordningen den 19 maj 1939 (nr 207); ävensom

B) att de likalydande motionerna I: 380 av herr Helgeson m. fl. samt II: 583 av herr Holmström m. fl. måtte anses besvarade genom vad i utskottets motivering anförts.

Stockholm den 30 maj 1945.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg, Elon Andersson*, Wahlmark, Axel Ivar Anderson*, Sjödahl, friherre De Geer, Ekman, Frans Ericson, Velande** och *Heüman**, samt

från andra kammaren: herrar *Lövgren, Björklund, Sandberg*, Orgård, Janson i Frändesta, Falk, Jonsson i Skedsbygd, Olofsson i Höganäs, Vigelsbo och Karlsson i Granebo.*

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.